

KADIN SAĞLIĞI EĞİTİM PROGRAMI (KSEP)

KSEP BÜLTENİ
SAYI 5 - MART 2014

Ev işçisi kadınlar

Her sabah otobüste karşılaştığımız, yolda giderken başımızı kaldırdığımızda büyük apartmanların camlarından camı pahasına sarkarak cam silen kadınlar..... ne kadar çoklar? Ne yapıyorlar? Sorunları, istekleri var mı? Sağlık güvenceleri ne durumda? Kadın oldukları için mi yapıyorlar bu işi? Sınıf içinde yeni sınıflar mı oluşuyor?...

Türkiye’de 1 milyonu aşkın ev işçisi kadın var. Ev hizmetlerinde çalışma, Osmanlı toplumundan bu yana farklı biçimler altında devam eden bir olgu olmakla birlikte günümüzde Türkiye’de ev hizmetlerinde çalışanlara ilişkin çok fazla araştırma ve veri yoktur. Ev ve bakım işleri kadın işi olarak görüldüğü için bu işlere toplum ve yasa yapıcılar tarafından değer atfedilmez. Osmanlı döneminde evlerdeki “beslemeler” başlayıp, kapitalizm ile birlikte gündelikçiler ve yabancı uyruklu kadınların ev işlerinde yer almasıyla devam etmesi, esnek çalışma koşullarının olması, bu işlerin kadın emeği olarak sürmesini sağlamıştır.

Gündelikçi olarak çalışma, 1950’li yıllardan sonra kırdan kente yaşanan iç göç sonucu olarak yaygınlaşmış ve esas olarak eğitim düzeyi düşük köy kökenli kadınların gelir getirici çalışma yolu olmuştur. Gündelikçi kadınlar; başta evin temizliği olmak üzere çeşitli ev işlerini yerine getirir ve bir veya birden fazla hanede haftanın veya ayın belli günlerinde çalışmaktadırlar. Gündelikçi kadınlar üzerine yapılan araştırmalara göre, ev hizmetlerinde çalışan kadınlar toplum nezdinde düşük statü taşıyan bu işleri ekonomik şartların zorlaması, kocanın haneyi geçindirememesi durumunda, mecbur kaldıkları için kabul ederler. Ev hizmetlerinin iş tanımlarında olmaması, başta sosyal güvenceden ve istikrarlı bir gelirden yoksunluk gibi sorunlara yol açmakla birlikte, iş bulma ve işten ayrılma hususlarında işverenler ve işçiler açısından esneklik sağlar.

Aksu Bora, orta ve üst sınıftan kadınların cinsiyete dayalı işbölümünde, erkeklerin konumunu sorgulamadan erkeklerle “eşitmiş” gibi olabilmelerinin ev ve bakım işlerini başka kadınlara aktarabilmelerine bağlı olduğunu belirtirken, bu çelişkiye odaklanır ve ev hizmetleri alanını farklı sınıflardan kadınlar arasında iktidar ilişkilerinin yaşandığı bir alan olarak ele alır. Bu alanda sadece kadınlar arasındaki sınıf farklılıkları yeniden üretilmekle kalmaz, aynı zamanda “kentli, modern, eşit” orta sınıf kadınıyla “köylü, cahil, güçsüz” alt sınıf kadını arasında cinsiyet farkları yeniden üretilir.

Temizlik işlerinde çalışan kadınlar açısından çok önemli bir sorun alanı, iş sağlığı ve güvenliği konusunda duyarlılık olmaması nedeniyle tehlikeli koşullarda çalışmalarıdır. Özellikle yüksek binalarda cam silme nedeniyle birçok kadın düşmekte ve yaşamını yitirmektedir. Ev İşçileri Dayanışma Sendikası’nın (EVID-SEN) yayınladığı bilgilere göre 2012 yılında sigortasız, güvencesiz ve sendikasız çalışan 51 ev işçisi kadın iş cinayetleri sonucu yaşamını yitirmiş, 400’den fazlası çalıştıkları yerde taciz ve tecavüze uğramış, 3 bin kadına iş kazası geçirmiştir. Temizlik işinde kimyasalların bilinçsizce kullanımı çeşitli meslek hastalıklarına yol açmaktadır. Temizlik işlerinde çalışan kadınlar bel ve sırt ağrılarından, eklem ağrılarından, cilt-deri ve solunum sorunlarından şikayet etmektedir.

Ev işçiliği, yasal düzenlemelerin ve korumaların dışında kalan enformel bir istihdam ilişkisini içermesi nedeniyle bu işi yapan kadınlar sosyal güvence sisteminin dışında kalmakla, kimi durumlarda can güvenlikleri bile olmadan çalışmaktadır.

2011 yılı Uluslararası Çalışma Konferansı’nda 189 sayılı Ev İşçileri Sözleşmesi benimsendi. Söz konusu belge ilk kez ev işçileri için insana yakışır işlerin teşvik edilmesini hedefleyen uluslararası standartlar getirmektedir. 2013 yılının Ocak ayında yapılan Dünya Genelinde Ev İşçileri başlıklı ILO çalışmasında açıklanan verilere göre dünya ölçeğinde 52 milyon ev işçisi bulunmakta, bunların yalnızca yüzde 10’u genel iş düzenlemeleri ve diğer işçilerle eşit ölçüde hak ve güvence kapsamında yer almaktadır. Türkiye’de ev işçisi kadınların yıllardır sorunlarını ve taleplerini dile getirmeye çalıştıkları örgütlenmeler vardır.

İmece Kadın Sendikası Girişimi (<http://www.kadınlarinimecesi.org>)
Ev İşçileri Dayanışma Sendikası (evid-sen.org)

Bu örgütlerin ortak talepleri;

- ILO 189 sayılı “Ev İşçileri Sözleşmesi” hükümetçe onaylanmalı, iç hukukta buna uygun düzenlemelere gidilmelidir.
- Ev işçileri ya İş Kanunu kapsamı içine alınmalı ya da dünyada da örnekleri olduğu şekliyle ayrı bir Ev İşçileri Yasası çıkarılarak, çalışma koşulları düzenlenmelidir.
- Sendikalaşma ve örgütlenme hakkı tanınmalıdır.
- Gündelikçi veya aylıklı çalışan tüm ev işçilerinin sosyal güvenlik çatısı altına alınması için gerçekçi ve uygulanabilir yasal düzenleme yapılmalıdır.
- İş kazası ve meslek hastalıkları yaşanmaması için ev işçilerinin işyerlerinde, önleyici tedbirlerin zorunlu tutulması; işçi sağlığı ve güvenliği risklerinin ortadan kaldırılmasının sağlanması için gerekli yasal düzenlemeler yapılmalı ve denetim artırılmalıdır.
- Kaçak çalışan göçmen ev işçilerinin kölelik koşullarına son verilmeli, çalışma şartları iyileştirilmeli ve ülkeye giriş çıkışlarının kolaylaştırılması sağlanmalı, kayıtlı çalışmalarının önündeki engeller kaldırılmalıdır.
- Ev hizmetlerinin mesleki standartlara kavuşturulması ve sunulan hizmetlerin sınıflandırılması için çalışmalar yapılmalıdır.
- “Cam silerken yüksekte düşme”, sakatlanma ve ölümle sonuçlanan olayların olmaması için gerekli tedbirlerin alınması ve ekipmanlar kullanılmasızın cam silme yapılmamalıdır.

Kaynakça:

Erdoğdu Seyhan; Toksoz Gulay, Kadınların görünmeyen emeğinin görünen yüzü: Türkiye’de ev işçileri, Ankara: Uluslararası Çalışma Ofisi, 2013, Çalışma Koşulları ve İstihdam Serisi; No. 42, ISSN: 2226-8944 (print), 2226-8952 (web pdf)

Fidan F., Çağlar Ozdemir M. (2011) “Ev Hizmetlerinde Çalışan Kadınlar ya da Evlerin Kadınları”, Çalışma İlişkileri Dergisi, Temmuz, Cilt 2, Sayı 1, s. 79-89.

Suğur N., Suğur S., Gonc-Şavran T. (2008) “Türkiye’de Orta Sınıfın Mazbut Hizmetkarları: Kapıcılar, Gündelikçiler ve Çocuk Bakıcıları”, SBF Dergisi, 63/3, s. 161-183.

8 MART DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ

Kapitalizme karşı bir kadın mücadelesi olarak başlayan 8 Mart, günümüzde anlamını kapitalizmi yaratan ve besleyen ataerki ile daha da pekiştiriyor. 157 yıldır kadınlar kapitalizm ve ataerki karşısında bir çok başarı elde etmiş olsalar da hala eşitsizlik, sömürü ve şiddet devam etmektedir.

İlkel komünal toplumlardan sonra; mülkiyet, hanedanlık, örgütlü dinler ve devlet anlayışlarının doğup gelişme göstermesinin ardından kadının ezilmişliği başladı. Erkek de, din ve devletin egemenliğiyle özdeşleşti. Kadınlar ataerki -feodal sistemin içinde mücadele ederken, aynı zamanda düzen güçlerinin de baskı, taciz ve tecavüzüne uğradı. Bunların sonucunda da, kadınlara dönük şiddet yaşadığımız dünyada tüm kadınları tehdit eden bir gerçeklik oldu.

Ülkemizde kadın hareketinin geçmişe oranla güçlenmesi ve Avrupa Birliği kriterlerinin zorlamalarıyla biçimsel olarak yasalarda değişiklikler yapıldı. 1 Haziran 2005’de Türk Ceza Kanununun cinsiyetçi ve kadını aşağılayan maddelerinde değişiklikler yapıldı. Kadının tecavüzcüsüyle evlenmesini sağlayarak tecavüzcüyü aklayan maddelerin yanı sıra, “ırz”, “namus”, “ahlâk”, “ayıp”, “edebe aykırı davranış” gibi ifadeler de temizlendi. O tarihten sonra, eskiden kadın cinayetlerinde “namus, töre vb.” gerekçelerle cinayet işleyenlere ağırlaştırılmış hapis cezası verileceğini bilen erkekler, “namusumu temizledim” söylemi yerine “ağır tahrik” söylemini kullanmaya başladılar. Yine kanunda “namus cinayetleri”nde ceza indirimi yapılmasına neden olan “haksız tahrik” maddesi değiştirilmesine, töre cinayetlerinin insan öldürme olarak düzenlenmiş olmasına rağmen, hakimler eski maddelere göre karar alabilmektedirler. Erkek egemen bir sisteme sahip yargı, kapitalist sistemin istediği gibi erkeklerin cezalandırılmasını engellemektedir.

Bugün dünya üzerinde yaşayan kadınların yarısı eşlerinden şiddet görüyor.

Çin’de, yılda 1 milyon kız çocuğu doğar doğmaz öldürülüyor. Dünyada bu yolla kaybedilen kadın sayısı 40-50 milyonu buluyor.

Uluslararası Göç Örgütü, her yıl 2 milyon kadının sınır ötesi kadın ticaretinde kullanıldığından bahsediyor.

ABD’de, her 6 dakikada bir kadına tecavüz ediliyor.

İngiltere’de, her 7 kadından biri birlikte olduğu erkek tarafından tecavüze uğruyor.

Fransa’da, her ay 6 kadın aile içi şiddet nedeniyle hayatını kaybediyor.

Türkiye’de her 2 kadından 1’i şiddete maruz kalıyor Son 10 yılda 5813 kadın cinayeti işlendi.

2013 yılında 214 kadın öldürüldü. Son 4 senede 853 kadın öldürüldü.

Kadınların %66 sını kocaları, eski kocaları ve sevgilileri öldürdü.

2013 de 167 kadına tecavüz edildi. Son 4 senede 835 kadın erkekler tarafından yaralandı.

Kadına yönelik son yıllarda alınan kararlar:

Türkiye’nin bir çok ilinde doğurganlığı düzenleyici yöntem bulunmamaktadır. Halk yöntem talebinde bulunduğu sağlık personeli bu talepleri karşılayamamaktadır.

Genel Sağlık Sigortası ile sağlık tesisleri arasında, hizmetlerin ödemesini gerçekleştirmek için oluşturulmuş sistemde gebelik sonlandırma için gerekli ‘tıbbi tahliye’ bölümünü önce silindi ve ‘Yasal olarak belirlenmiş 10 haftalık sürede kürtaj talep edenlere’ hizmet verilmesi durduruldu, ardından yeni düzenleme yapılacağı belirtildi.

“Spiral ” olarak da adlandırılan ve kamu hastanelerinde kadınlara ücretsiz olarak uygulanması gereken rahim içi araçlar (RİA) da doktorlar tarafından yazıldığı halde hastaneler fatura edemediği için ancak ücret karşılığı takılabiliyor.

Gerek sağlık personellerin bir bölümü gerek halk “gebelik sonlandırma işleminin-kürtaj-“ yasal olarak yasaklandığını sanıyor.

“Kürtaj cinayettir” tartışması ile başlayan süreçte, istemli düşüğü de içeren yasanın tekrar düzenlenerek yasal sürenin 10 haftadan 8’e çekilmesi gündeme geldi. Hem kadınlar, hem sağlık personelinin önemli bir bölümü için çekinceler oluştu ve işlemin yasaklandığı inancı oluştu. Bu durum işlemin uygulanmamasına yol açtı.

2009’da İstanbul’daki 15 devlet hastanesinden yalnızca 2 tanesi “isteğe bağlı kürtaj yaptıklarını”, “evli olma şartı aramadıklarını”, kadın hastalıkları ve doğum kliniği olmasına karşın 7 hastane “yalnızca sağlığı tehdit eden zorunlu durumlarda bu işlemin yapıldığını” ifade ettiler. Şu anda Türkiye’nin bir çok hastanesinde işlem yapılmamaktadır.

Sezaryen ameliyatları için getirilen düzenleme ve baskılar nedeni ile hekimler çekinceleri nedeni ile normal doğumda ısrarcı olmaktadır ve doğumu zor olan kadınlar için zorluk daha da artmaktadır.

8 Mart 1857 tarihinde New York’ta 40.000 dokuma işçisi daha iyi çalışma koşulları istemiyle bir tekstil fabrikasında greve başladı.

Ancak polisin işçilere saldırması ve işçilerin fabrikaya kilitlenmesi, arkasından da çıkan yangında işçilerin fabrika önünde kurulan barikatlardan kaçamaması sonucunda 129 kadın işçi can verdi.

26-27 Ağustos 1910 tarihinde Danimarka’da Uluslararası Sosyalist Kadınlar Konferansı’nda Clara Zetkin, 8 Mart’ın Dünya Kadınlar Günü olarak anılması önerisini getirdi ve öneri oybirliğiyle kabul edildi.

KSEP kadınları kadınlar gününde bir arada...

Kadınların güçlenmesi için hazırlanan KSEP her yıl kadınlarla günü anmak için bir araya geliyor. Kadın Sağlığı Eğitim Programı İstanbul grupları kadınlar günü etkinliği için 11 Mart 2014 de bir araya geldiler. Sarıyer Belediyesinin Kültür Merkezi Binası ve lojistik desteği ile ev sahipliği yaptığı toplantıya; Sarıyer Belediyesi KSEP grupları, Mustafa Kemal Mahallesi Toplum Merkezi KSEP grubu, Zeytinburnu Belediyesi AKDEM KSEP grubu kadınları katıldı.

100 kadın'ın katıldığı toplantı KSEP dia gösterisi ile başladı ve gösterimde KSEP'ında bugüne kadar yapılan grup çalışmalarından örnek özetler sunuldu. KSEP koordinatörü Eylem Karakaya 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nün anlamını yeniden hatırlatarak, bu toplantıda bir araya gelmenin, tarihi gün açısından öneminden bahsetti. 2013 Türkiye'sinde kadınların durumunu paylaşan Eylem Karakaya, istatistiksel bilgilerin verilerine bakıldığında, ülkemizde kadına yönelik şiddetin yapılan tüm bilinçlendirici çalışmalara rağmen artmaya devam ettiğinin üzüntü ve sıkıntılarını ifade etti. Kadına verilen değerin sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimler tarafından çalışılmasının ve bir araya gelmelerin önemi tekrar vurgulandı. Ev sahipliği yapan Sarıyer Belediye Başkan Yardımcısı Adnan Ayber belediyenin kadın sağlığına ve kadın çalışmalarına önem verdiğini ve seçimlerden sonra bu çalışmalara artırarak devam edeceklerini belirtti. Ayrıca Sarıyer Belediyesi Sosyal Kültür İşleri Müdürü Nüvit Demircan ve kadın çalışmalarından sorumlu Firdevs Aydın hanım da toplantıya katıldılar. Açılış konuşmalarının ardından Sarıyer Belediyesi KSEP eğitimcilerinden Şirvan Şimşek'in rol aldığı kısa film "KAPI" gösterildi. Şirvan Şimşek aldığı rollerle ülkemizde ev içi karı—koca ilişkilerinin trajedi—komedi bir algıyla dört farklı geleneksel tiplerini ortaya koydu. Film, salon tarafından ilgi ile izlendi.

Mustafa Kemal Toplum Merkezi katılımcılarından Aylin Engin iki şarkıdan oluşan bir sahne performansı ile salondaki katılımcıları hareketlendirdi.

Daha sonra Ekin Sanat Tiyatrosunun "Farkında mısınız?" adlı tiyatro gösterisi ile devam edildi. Skeçlerde yine kadının değerinin Türkiye toplumunda bölgesel ve geleneksel yapılara göre nasıl değiştiği ve biçimlendiği, erkeklerin gözünden kadının nasıl yorumlandığı, güldüren ve düşündürten sahne performanslarıyla yeniden ifade edildi.

Program, Ekin Sanat Tiyatrosu grubundan Ferhat Yıldırım'ın bağlaması ve seslendirdiği türkülerle ve salondaki katılımcıları güzel ve duygu dolu sesiyle etkileyen Aysun Turhan'ın zaman zaman kadınlarımızın da katılımlarda bulunarak birlikte söylediği türkülerle keyifli bir son buldu.

İLLERDEN HABERLER

Burhaniye Belediyesi Kadın Danışma Merkezi, Kadın Sağlığı Eğitimlerine devam ediyor...

Kadın Danışma Merkezi sorumlusu Esmâ Çevik ve Kadın Sağlığı Eğitimcisi Birgül Avdan, "2013 yılı Nisan – Haziran ayları arasında Burhaniye'nin tüm köylerinde 700'e yakın kadına, kadın üreme sağlığını koruyucu davranışlarla ilgili eğitim verdi. Şimdi de Burhaniye'nin mahallelerinde eğitimler veriyorlar. Bir süre sonra da eğitimlere katılan kadınları meme ve rahim ağzı kanserleri ile ilgili taramaya götürmeyi planlıyorlar.

Sarıyer Belediyesi KSEP kadınları kahvaltıda buluştu
TAPV ve Sarıyer Belediyesi Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü'nün iş birliğiyle düzenlenen KSEP sertifika dağıtım töreni, eğlenceli bir kahvaltı eşliğinde yapıldı. Başkan Genç, Başkan Yardımcıları Adnan Ayber, Mustafa Tok, Recep Yel ve Sosyal Yardım İşleri Müdürü Nüvit Demircan, eğitim programını başarıyla tamamlayan Sarıyerli kadınlara sertifikalarını verdi.

Başkan Genç, belediye olarak rutin görevlerin dışında toplumu oluşturan öğelerin sağlıklı bir biçimde hayata entegre olabilmeleri için çalışmalar yaptıklarının altını çizdi. Bilinçli kadınların, sağlıklı çevre ve sağlıklı toplum için çok gerekli olduğunu ifade eden Başkan Genç, programa katılan tüm kadınları kutladı.

İzmir'de KSEP grupları...

İzmir Büyükşehir Belediyesi Kadın Erkek Eşitliği Biriminden Melek Sarioğlu KSEP grubunu düzenledikleri organizasyonla kapattı.

Bornova Belediyesi'nden Semra Tar ve İlkay Tanyer'in gruplarını tamamlayarak yeni grup açma çalışmalarına başladılar.

İstanbul Halkevlerinde kadın sağlığı eğitimleri...

İstanbul'da Halkevlerinde Eylem Karakaya tarafından kadın sağlığı eğitimleri düzenleniyor. Özellikle Gültepe mahallesinde yaşayan Halkevi kadınlar programa büyük ilgi gösteriyor.

Türkiye'nin bir çok ilinde Bozova ÇATOM, Cizre ÇATOM, Şırnak ÇATOM, Burhaniye Belediyesi gibi kurumlardan KSEP kadınlarının da katıldığı Kadınlar Günü yürüyüşleri ve etkinlikleri yapıldı. KSEP kadınları şiddete ve ayrımcılığa dur diyerek seslerini duyurdular.

ESEP, İzmir Güzelbahçe Belediyesi'nde eğitmen Duygu Yılmaz tarafından uygulandı. Eğitim, 13 erkeğin katılımı ile Belediyenin mekânında 7 haftada uygulandı. Eğitim süpervizyonuna "Üreme Sağlığını Korumak" konusunda gidildi. Eğitim öncesinde katılımcı erkeklerle yapılan sohbette eğitimi nasıl buldukları ve onlar için hangi konuları ilginç buldukları, neleri yeni öğrendikleri soruldu. Erkekler bir önceki hafta konuşulan "namus" kavramının etkisinde olduklarını, o güne kadar namusu tanımlamaya çalışmadıklarını ifade ettiler. Bedenlerine daha özenli davrandıklarını, hem kendi hem kadınların bedenlerini tanımlarının önemli olduğunu; prostatın görevini yeni öğrendiklerini, testis muayenesi yapmaya başladıklarını ifade ettiler.

Kadın eğitmenin eğitim alma konusunda ilk aşamada kafalarında soru olduğunu, ama zamanla eğitmenin bilgileri ve sağlam duruşu işe onu cinsiyeti ile değil, eğitmen kimliği ile dinlediklerini söylediler. Eğitim sırasında katılımcıların eğitimle iyi iletişim kurdukları, sorularını rahatlıkla kullandıkları ve kendi bedenlerinden özgür davrandıkları görüldü. Bir katılımcı kendi bedeni üzerinden testis muayenesini tarif etmeye çalıştı.....

Eğitmen Duygu Yılmaz: " erkeklerle çalışmak kadınlarla çalışmaktan ilkin zor oldu, zamanla birbirimizi tanıdıkça kolaylaştı. Onların eğitimler de söz alması, soru sormaları, deneyimlerinden bahsetmeleri beni güçlendirdi. Danışmanlık verdiğim bir katılımcının eşi ile ofiste karşılaştık... kadın bana—eşime ne yaptıysanız çok sağolun, bize çok iyi geldi, beni de eğitime alırmısınız—dedi. O zaman iyi şeyler yapıyoruz ve verdiğimiz eğitimler erkekler tarafından da hayata geçiyor dedim."

Aile ve Sosyal Politikalar İzmir İl Müdürlüğü'nden Vuslat Doğan 20 Mart'ta, TAP Vakfı'ndan Eylem Karakaya 22 Mart'ta yeni erkek gruplarıyla eğitimlere başlıyorlar.

KSEP & MEDYA

Kadın Sağlığı Politikalarını tartıştık...

17 Mart 2014 de Hayat TV de Ekmek ve Gül programında Kadın Sağlığı Eğitim Programı'nı ve Türkiye'de son dönemde artan "beden politikalarını" konuştuk. Konuklar; TAP Vakfı'ndan Eylem Karakaya, KİHEP-YC Derneği'nden Merve Ağın, Women on Waves'den Hazal Atay katıldı. Programda son günlere damgasını vuran "istemli gebelik sonlandırma" işleminin genel sağlık sigortasından çıkartılmasının ve daha sonra tekrar değişiklik yapılmasının nedenleri üzerinde duruldu. İstemli gebelik sonlandırılması ile ilgili yasa değişikliğinin yapılmasına karşın oluşan toplumsal baskı nedeni ile bir çok il ve hastanede işlemin yapılmadığını, kadınların yöntemlere ulaşmada zorlandıkları vurgulandı. Ayrıca Türkiye'de bulunan Women On Waves'in amacının yapılan beden politikalarına ilgiyi çekmek olduğu ve Türkiye'de tıbbi tahliye için gerekli düzenlemelerin yapılması gerekliliği konuşuldu. Türkiye'deki üreme ve cinsel hak ihlallerinin Kahire 20 ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Platformunda da konuşularak BM toplantılarına taşınacağı belirtildi.

BORNOVA BELEDİYESİ

Bornova Türkan Saylan Kadın Konuk evi'nde "Farkındalık ve Güçlendirme Atölye" çalışmaları, "Film Atölye"leri, "Kadın Sağlığı Eğitim Programı" ve "Psikolojik Danışmanlık" hizmetleri verilmektedir.

Farkındalık ve Güçlendirme çalışmalarındaki amaç; Toplumsal Cinsiyet eşitliği ataerki ve patriarka kavramlarının tanımlanması ve kadına yönelik şiddetle mücadele noktasında kadın dayanışmanın güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Film atölyelerinde ise; kadın dayanışmasını güçlendirilmesi ve iletişiminin artırılması Kadın film-leri üzerinden yapılan tartışmalarla empati kurma ve kadınlararası iletişimin güçlendiği görülmektedir.

Film ve atölye çalışmaları sonucunda Kadınlar 8 Mart Dünya Kadınlar gününde meydanlara çıkarak taleplerinin dile getirmiş ve diğer kadınlarla biraraya gelerek kadın mücadelesinde yalnız olmadıklarını bir kez daha görmüşlerdir.

Sığınmaevi atölyeleri, kadınları yazmaya, çizmeye yöneltmiş ve kadınlar sığınmaevi fanzini çıkarmışlardır.

Bornova Belediyesi Kadın Danışma Merkezi'nde psikolojik danışmanlık verilmekte, şiddet başvurusu alınmaktadır. Başvuran kadın, hakları doğrultusunda bilgilendirilmekte ve maruz kaldığı şiddetle mücadele etmesi için nasıl bir yol izleyeceğine dair destekte bulunmaktadır. Ayrıca kadınlara farkındalık kazandıran güçlendirici eğitim programları uygulanmaktadır. Bu eğitim programları arasında Kadın sağlığı eğitimi, Kişiler arası iletişim temalı psikodrama, Kadının hukuksal hakları ve Anne-çocuk eğitimi gibi programlar yer almıştır. Kadınların sosyal olarak güçlenmesini sağlayan merkezin bir diğer çalışması da tiyatro çalışmasıdır. 8 Mart Kadınlar günü etkinliği olarak her sene oyuncularını danışma merkezinden hizmet alan, danışan kadınlardan oluşan kadın temalı tiyatro oyunları sahneye koyulmaktadır. Kadın danışma merkezi yine kadınlara gelir olarak destek sunabilecek kurslar açmaktadır. Bunlara takı kursu, nikah şekeri kursu gibi örnekler verilebilir.

BOSTANIÇI KADIN DESTEK, ÇEVRE, KÜLTÜR VE İŞLETME KOOPERATİFİ

Adımız çok uzun olup karmaşık gözükse de tam da bizi tanımlayan kelimelerden oluşmaktadır. Kooperatifimiz 2004 yılında Bostaniçi'nde kurulmuştur.

Kooperatifimiz bölgede dezavantajlı grup olan kadınlarımıza öncelik vermektedir. Hayatın her aşamasında, kalıcı ve büyük gelişimlerin kadınların içinde olmadığı adımlarla gerçekleştiremeyeceğini biliyoruz. Bu yüzden kadınların sosyo-kültürel, ekonomik alanlarda daha çok yer alması için çaba sarf ediyoruz. Bölgedeki kadın sorunlarına eğiliyoruz, bunun içinde kadınlara yönelik birçok eğitim programı yürütüyoruz, istihdam olanakları araştırıp, oluşturmaya çalışıyoruz.

Bostaniçi Kadın Destek, Çevre, Kültür ve İşletme Kooperatifi 2004 yılından bu yana varlığını sürdürmektedir. Kuruluşundan bu yana birçok proje yürütmüş, istihdam olanakları oluşturmuş, birçok eğitim, seminer ve kurslar düzenlemiştir. Bunlardan bazıları aşağıda sıralanmıştır.

- İsveç Olof Palme Merkezi ve Mölndal işbirliğinde hazırlamış olduğumuz proje kadın istihdamına ve eğitimine yöneliktir. Bu kapsamda çeşitli kurslar verildi ve seminerler yapıldı. Eğitim Eğitimcisi Proje bünyesinde 10 kadına kuaför kursu açıldı ve dikiş nakış makinesi alınarak 10 kadına dört aylık mesleki eğitim verildi. 8 sanayi tipi dikiş makinesi, üç overlok sanayi makinesi bir sanayi tipi ütü, iki aile tipi ütü alımı yapıldı.
- Kadın ve çocuk hakları, anne çocuk sağlığı programları, kişisel hijyen uygulamaları, kadınlarda sık görülen jinekolojik yakınmalar hakkında seminerler verildi.
- Çilek projesi DAKA (Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı) tarafından destek görmüş olup açık alanda çilek üretimi denemesi yapıldı ve 10 kadın çiftçi sürekli olarak bahçe kurulumundan son aşamasına kadar istihdam edildi.
- Kooperatifimiz bünyesinde hamur işleri atölyesinde sipariş üzerine ev baklavası imalathanesi açılmış ve 5 kadın halen çalışmaktadır.
- Kooperatifimiz, kadınlarımızın el emeklerini değerlendirmek amacıyla pazarlama imkânları oluşturarak, kadınlarımızın yaptığı örgü, lif, fular, yazma, havlu kenarı vb. el ürünlerinin satışını sağlayarak kadınlarımıza alternatif ekonomik destek olabilecek imkanlar oluşturmuştur.

Dilara Karatosun—Özge Kutay

İzmir Büyükşehir Belediyesi

KSEP, hem bizim hem de kadınlar için oldukça yeni ve keyifli bir deneyimdi. Guruba ilk başladığımızda yavaş yavaş kadınların bireysel özelliklerini, güçlü olan yanlarını ve güçlendirilmesi gereken becerileri fark etmeye başladık. Gurubun özelliği olarak genellikle çalışmayan ve yoğunluklu olarak zamanını evde geçiren kadınlar vardı. Cinsellik hakkında kulaktan dolma bilgilere sahiptiler ve muhtemelen ilk defa bu konu hakkında konuşabilmeye ve yeni bir şeyler öğrenmeye ve özel hayatlarına yönelik paylaşımlarda bulunmaya başladılar. Gurupta daha önce hiç topluluk önünde konuşmamış ve performans sergilememiş kadınlar vardı. Bizi en çok mutlu eden bu kadınların eğitimin son haftalarında artık kendilerini ifade etmeye başlamış olmaları, etkinliklere katılıyor olmaları ve diğer kadınlarla, ilişki kuruyor olmaları oldu. İkimiz içinde yeni, harika ve çok keyifli bir deneyimdi. Hem kadınlardan hem de eğitim sürecinden, yeni paylaşımlar kurmayı, cinselliği yapılandırılmış bir şekilde konuşup bunu aktarabilmeyi ve sadece 13

Gülseren Yüzal

Derik Belediyesi– Peljin Kadın Evi

Kadın Sağlığı Eğitim Programı, genel itibarı ile çok güzel ve eğlenceli geçti. Kadınlar gündüz bahçe işleri ile uğraştıkları için akşam eğitimi veriyordum. Katılımcıların çoğunluğu genç oldukları için konulara karşı çekingen davranmıyorlardı. Fakat gebelikten korunma yöntemlerini anlatırken, görmeleri için ellerine verdiğimde onlara çok ilginç geldi ve erkek koruma yöntemlerine karşı çok güldüler. Eğitim sırasında konularla ilgili çocukluklarında duydukları bilgileri ve anıları grup ile rahatlıkla paylaşıyorlardı. Konular arasında kadınların en fazla ilgisini haklar, çocuklar ve ergenler konuları çekti. Haklar modülünün içindeki konular onların yaşamlarında sık karşılaştıkları olaylardı. Çocuk ve ergenler modülü ise yaşları genç olduğu için ilginç geldi onlara.

KADIN SAĞLIĞI ÇALIŞTAYLARI

Kadın sağlığı koşullarını ve verilerini paylaşmak; yerel yönetimler ve kadın çalışması yapan sivil toplum kuruluşlarını bu alana katkılarını artırmak amacıyla toplantılar yapmayı planlıyoruz.

İlk toplantıyı 17 Nisan 2014 'de Diyarbakır'da yapacağız. Diyarbakır ve çevre illerden yerel yönetim temsilcilerinin, kadın alanında çalışma yapan sivil toplum kuruluşlarının, il halk sağlığı müdürlüğünün ve halk sağlığı alanında çalışan akademisyenlerin katılımı sağlanacak.

KSEP EĞİTİCİLERİ İLE TOPLANTILAR

Nisan 2014 tarihinden itibaren Mayıs ayına kadar KSEP eğiticileri ile bölgesel toplantılar yapılacaktır. Muhtemel toplantı tarihleri :

- 4 Nisan 2014 İstanbul
- 8 Nisan 2014 İzmir
- 16 Nisan 2014 Diyarbakır-Mardin-Batman

TÜRKİYE AİLE SAĞLIĞI VE PLANLAMASI VAKFI

Ulus mahallesi Güzel konutlar sitesi A blok D:3-4 Etiler İstanbul

Telefon: 0212 257 79 41

Faks: 0212 257 79 43